

Felmentés, megbízás

A Minisztertanács az egészségügyi miniszter előterjesztésére dr. Szontágh Ferenc egyetemi tanárt a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektori teendőinek ellátásával háromévi időtartamra — 1972. szeptember 1-től — megbízta; dr. Tóth Károly egyetemi tanárnak — rektori megbízásának lejártával — munkájáért elismerését fejezi ki.

Szegedi népfront-küldöttség Szabadkán

A Jugoszláv Dolgozó Népi Szocialista Szövetsége szabadkai közszéki bizottságának meghívására ma, csütörtökön reggel kétnapos látogatásra Szeged jugoszláviai testvérvárosába, Szabadkára utazott a népfront városi bizottságának küldöttsége. A delegáció vezetője Hofgesang Péter, a bizottság titkára, tagja dr. Abraham Antalné, a bizottság alelnöke, a megyei tanács vb tagja, dr. Csikós Ferenc, a városi tanács vb titkára, a megyei népfrontbizottság tagja és dr. Marton János egyetemi tanár, a városi népfrontbizottság tagja.

Csöndes nap

Szép a határ

A legtöbb növény fejlődésével elégedettek a mezőgazdászok — Borsóidény a konzervgyárakban

A mezőgazdászok bizakodással várják a nagy nyári betakarítási munkákat, június második felében ugyanis mindenfelé szép a határ, erőteljesen fejlődnek a növények és az érés is meggyorsult —, mondotta Lukács Béla, MÉM főosztályvezető-helyettes.

Június első húsz napjában sokféle esett csapadék, de eléggé szeszélyes eloszlásban. A Dunántúlon és az északi hegvidéken 100 milliméternyi csapadékot mértek, a Tiszántúlon azonban ennél már lényegesen kevesebbet, 15–25 millimétert, de ez is igen jól jött a fejlődésben levő növényeknek. Sajnos, az ország több vidéke kapott jégesőt, az elmúlt két-három hétben. A legtöbb jeget Nóránból jelentették, ahol a gabona, a kukorica, a burgonya és a dohányültetvények sinylették meg a jégverést.

A gabona érése országszerte meggyorsult. A szakemberek a növény fejlődését megfelelően tartják. Kisebb gondot okoz azonban, hogy a szélviharok a búzát eléggé megdöntötték, és a füledt, páras időjárás miatt a növényi gombabetegségek is felütöttek fejüket. Az agrónomusok abban bíznak, hogy a napsütés száraz időjárás

fékezi majd a fertőzés terjedését. Az elmúlt 10–12 nap kedvező időjárásaa mindenfelé megérlette az őszi árpát; a növény aratását ország-szerte megkezdték. Hozzálat-tak a repce betakarításához is. Az első búzablaiba a hét végén, illetve a jövő hét elején küldik majd a kombájnokat; az elsőnek be-erő olasz búzákat, valamint a magyar nemesítésű fertődi fajtákat aratják majd a gépekkel, országosan.

A szántóföldi növények közül a kapások, a burgonya, a cukorrépa, a kukorica növekedésével ugyancsak elégedettek az agrónomusok. A kapásnövények gyarapodása a Dunántúlon is jó ütemű, ami azért lényeges, mert a Dunántúl egyes területein a hűvös, esős időjárás sokáig késleltette például a kukorica és a cukorrépa „kibontakozását”.

A konzervgyárakban jelenleg a borsót dolgozzák fel. Ennek a növénynek az érése a meleg időjárásban meggyorsult és így június második felében egyszerre nagyobb szállítmányok érkeznek az üzemekbe, ahol folyamatosan tisztítják, osztályozzák és tartósítják a zöldborsót.

A takarmánynövények közül a vöröshere betakarítása

rövidsen befejeződik. A kaszálást az esők késleltették, de ennek örültek a mezőgazdászok, ugyanis a csapadék következtében szépen fejlődő növények jó terméssel biztatnak. A lucerna második kaszálása is vége felé jár. Az őszi és a tavaszi keveréktakarmányok helyére most egynyári szálastakarmányt vetnek és őszi káposztát ültetnek.

A gyümölcsről és a zöldségről a főosztály-vezetőhelyettes elmondotta, hogy a cseresznye és a meggy-szezon a vége felé tart. Megjelent a piacokon a málna és a ribizke, különösen a málna általában jó termést ígér. A szőlőskertekben is biztatóak az első termésbecslések; most virágozott el a korai csemegező, a borszőlők pedig ezekben a napokban virágoznak. Az előzetes termés-kilátások alapján a szakemberek jó termést várnak. (Természetesen sok függ a következő hetek időjárásától.)

Folyamatosan érkezik a piacokra a paprika, a paradicsom, az uborka és a hagyma. Az első szántóföldi termesztésű paradicsomszállítmányok is befutottak már az üzletekbe, egyelőre azonban csak kisebb tételekről van szó, s ez az áron is meglátszik. A szántóföldi paprika és paradicsom azonban szépen fejlődik, a napsütés hatására az érés is meggyorsult, és így a nagyobb szállítmányok megjelenése után — júliusban — jelentősen csökkennek majd az árak. (MTI)

Kötelező a déli és az esti menü a II. és a III. osztályú vendéglőkben

Szerdán jelent meg a belkereskedelmi miniszter rendelete, amely a vendéglátó üzletek menüszolgáltatásáról intézkedik. Az állami és a szövetkezeti vállalatok, a szövetkezetek, a társadalmi szervek és intézmények nyilvános melegkonyhás üzleteiben (éttermekben, vendéglőben, kávéházakban, sörözőben) — az önkiszolgáló üzletek kivételével — kötelezővé teszi a menüszolgáltatást.

Az idegenforgalom céljait szolgálja az előírás, amely szerint a fővárosban, a megyeszékhelyeken, valamint az üdülőhelyeken az I. osztályú melegkonyhás vendéglátó üzletek a május 1-től szeptember 30-ig tartó idegenforgalmi időnyben, a déli órákban — 12–15 óra között — legalább egyféle turista menüt kötelesek tartani és kiszolgáltatni.

A rendelet a vendéglátóipart jobban bevonja a lakosság ellátásába azzal, hogy

az ország valamennyi II. és III. osztályú melegkonyhás vendéglátó üzletében egész éven át kötelezővé teszi a déli órákban — 12–15 óra között — és az esti órákban — 18–20 óra között — legalább kétféle választékban a menü kiszolgáltatását.

A rendelet a menük árát is szabályozza. Meghatározza: a szoros elszámolás üzleteknél a megállapított haszonkulccsal képzett árból az I. osztályú üzletben legalább 20 százalék, a II. osztályúban legalább 15 százalék, a III. osztályúban pedig legalább 10 százalék engedménny kell adni. Ez a gébinés vendéglátó üzletekre is érvényes a rendeletben meghatározott módon.

A rendelet — amelynek előírásait július 1-től kell alkalmazni — végül arra kötelezi a vendéglátó üzleteket, hogy a turista és a napi menüket az étlapokon kiemelten tüntessék fel.

Csillagászati nyár

Június 21-én reggel 8 órakor a napkorong elérte az égi egyenlítő feletti legmagasabb pontot. A nyári napfordulóval kezdetét vette a csillagászati nyár. A csillagászati nyár jellemzője, hogy

ilyenkor a Föld északi féltekéjén néhány perc híján 16 órában kerekül a Nap és az éjszaka 8 órán át tart. A nyári napfordulót követően december 22-ig fokozatosan csökken a nappalok hossza.

Végigjártuk a várost, megjártunk más helységeket is ezen a napon. Este együtt állapítottuk meg vendéglátóinkkal és kísérőinkkel, vagyis a közlekedési rendőrökkel: csöndes volt ez a nap. Talán azért, mert a napok óta tartó kánikula enyhült valamelyest. Lehet, hiszen nyoma sem volt a száguldozó, szabályt szegő vezetőknél, melyekből mások, csak egy-két nappal előbb is, jó néhány akadt. De azért ez a nap sem volt haszon és tanulságok nélkül.

A SOROMPÓ

Reggel, alig valamivel öt óra után Vásárhely felé indulunk. Népkeren zárva a sorompó, megállunk. „Civil” színű kocsi nem zavarja azt a kerékpárost, aki kényelmesen áthajt a sorompó karjai közt. Naiv a kifogás: úgy gondolta, azért félkarú a sorompó, hogy a kerékpárosok átférhessenek közte. És még szerencséje, hogy nem a vonatba, csupán belénk ütközött: így 50 forinttal megúsza. Pár pillanat múlva ugyanennyit fizet a következő biciklis is.

Piaci nap van Vásárhelyen. Hiába a megállni tilos tábla az út szélén, két autó is parkirozik ott. Az egyik egy állami rendszámú Volga. Utasai mentenék a gépkocsi-vezetőt, mondják: ők kérték, hogy itt várjon rájuk. Mindezt természetesen nem segít. A gépkocsi-vezető nem hajthat végre olyan utasítást, amely a KRESZ-be ütközik. Ez a szabálytalanság is 50 forintba kerül. Nem sokkal később egy kis furgon jön szembe. Hármán ülnek a kétszemélyes vezetőfülkében. Veszélyes dolog, hiszen a vezetőt az akadályozza a szabad kilátásban. Száz forint a bírság.

Később kísérőink megálltanak néhány teherautót,

melyek munkába viszik az embereket. Tizen-húszan ülnek rajtuk. Minden rendben, szabályos az összes föl-szerelés. De az ellenőrzés sosem árt, hiszen ha ilyen autóval történik baj, az nagyon sok ember életébe kerülhet.

A RÁGÓGUMI

Egyik kísérőnk meséli: igazoltatott egy gépkocsi-vezetőt. Rászólt, hogy amíg beszélnek, legalább addig vegye ki a szájából a rágógumit. Mert emberünk azt rágott. Néhány nappal később ment közben kiesett a szájából. Utánkapott és közben beleszaladt egy álló pótkocsiba. Emberben szerencsére nem esett baj, de a kár sok ezer forintba rúgott.

Visszafelé jövünk Szegedre. Útközben és a városban is jó néhány embert kell le-szállítani biciklijükről, mert egyik kezükben tászkát, batyut, deszkát, rudat, és az ég tudná, mi mindent visznek, vagy éppen kutyát vezetnek pórázon. Értetlenül fizetik a bírságot, csodálkoznak, hogy már ezt sem szabad. Nem, mert jelezni sem tudnak, ha kanyarodni akarnak, no meg így végképp bizonytalanul ülik meg amúgy is billegő paripájukat. Ha baj van, ha hirtelen meg kell állniuk, kész a szerencsétlenség.

Különbön csöndes a nap, rendben zajlik a forgalom, az utakon. Csak akkor áll égnek a hajunk, amikor egy motoros átszalad a tilosban a Nagykörút és a Tolbuhin sugárút kereszteződésében, néhány centivel egy teherautó előtt. Mentegetőzik, hogy Gyuláról jött, szokatlan neki a lámpa, hirtelen nem tudta, mit csináljon a

piros fény láttán. Ezúttal még megúsza száz forint bírsággal.

Tovább a városban. A Háman Kató utca és az Április 4. útja sarkán az elsőbbségadás kötelező táblát valaki elfordította és lecsúsztatva az oszlopon. Hasonló ostobaság miatt nemrég halt meg egy ember Algyón.

RAKODÓK

Ilyenkor, reggelente rakodnak az üzletek előtt az áruszállító teherautók. Kísérőnk már tudja, hová kell menni. Közben a rakodók és a gépkocsi-vezetők örök vitájáról beszél. Mert hiába akarja betartani a szabályokat a sofőr, nagy úr a rakodó, és még egy kicsit igaza is van. Ki cipelne szívesen 40–50 méterre nehéz csomagokat?

Élelmiszerüzlet a Marx tér és a Mikszáth Kálmán utca sarkán. Egy teherautó áll az utcában, pár centire a zebrától. A pilóta — becsületes munkásember — mentegetőzik: mondják meg, kérem, hová álljak? Ezzel a teherautó mögött parkoló személyautók hosszú sorára mutat. Igaza van, az árut nem lehet egy saroknyit cipelni. A KRESZ szerint a teherautóval csak a zebrától 15 méterre állhatna meg, de ott nincs hely. Így pedig a gyalogosokat hozza nehéz helyzetbe, hiszen nem látják őket a járművezetők. Hasonló a helyzet a Boszorkánykonyha előtt, a Háman Kató utca és az Április 4. útja sarkán levő élelmiszerboltnál, és még sok-sok helyen a városnak.

Meg lehet és meg is kell érteni ezt a szabályszeget. Egyik pilótának sem kell fizetnie, csupán figyelmeztetik őket. Am könnyű a szabálysértést megérteni, csak az a kérdés, meg lehet-e bocsátani, ha baj történik, ha valamelyik, az autó mögül kilépő gyalogost elütik? Pedig egyszerű lenne segíteni a bajon. Csupán néhány tábla, utburkolati jel kelle-ne, megtiltani a megállást az üzleteknél, ahol rakodnak. És ha erre nincs pénz a városnak, hát legyen rá a kereskedelmi vállalatnak. Mert végül is azért kényszerülnek ilyen helyzetbe emberek, hogy áru jusson az üzletekben.

Különbön csöndes nap volt. Baleset, legalábbis komoly, nem akadt. Nem látnak gyorsan, agresszíven vezető pilótát sem. Kísérőnk, a rendőrök szerint is ritka nap volt ez. Csak a kerékpárosokkal volt sok baj, akik hol azért fizettek, mert a járdán bicikliztek, hol azért, mert fél kezükben batyut cipeltek. Csöndes nap volt, de az embernek ilyenkor is eszébe jut: az első negyedében 157 baleset volt Csongrád megyében, 9-en meghaltak, 55-en súlyosan megsérültek az utakon, és az anyagi kár majdnem egymillió forint. És csöndes napokon is előfordul, hogy meghalnak emberek.

Szávay István

Tanácskozás Szegeden az ifjúságkutatásról

Az MSZMP KB ifjúságpolitikai határozata megállapítja, hogy szükség van az ifjúság körében végzett munka tudományos megalapozottságára, s ez jelentsen objektív reagálást az ifjúság rétegeinek, korosztályainak igényeire, valamint segítse elő a társadalomban lezajló — az ifjúságot közvetlenül érintő — folyamatok tudományos feltárását, és a feladatok megalapozottabb kitűzését. Ennek szellemében tanácskozott az ifjúságkutatásról szerdán az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának Propaganda-és Művelődési Osztálya, valamint a Szegedi Akadémiai Bizottság. Az értekezleten részt vett dr. Ágoston József, a megyei pártbizottság titkára is.

Dr. Kemenes Béla egyetemi docensnek, a SZAB társadalomtudományi szekciójának tudományos titkárá-

nak megnyitó szavai után dr. Halay Tibor kandidátus, a Társadalomtudományi Intézet igazgatóhelyettese ismertette az ifjúságkutatás országos programtervezetét, és az ezzel kapcsolatos feladatokat. Mindenekelőtt körül határozta az ifjúságkutatás fogalmát, ami egyben a kutatás körét is meghatározza. Egyik alapvető szempontként emelte ki, hogy az ifjúságot nem lehet a társadalom önálló rétegében kezelni, hanem része a társadalmi rétegződésnek. Ismertette az ifjúságkutatás középtávú tervének elgondolásait, a terv négy alap-témájának körét, ezt követően szözl az ifjúságkutatásra vonatkozó néhány ajánlásról, és a kutatás mechanizmusának egyes részletkérdéséről. Dr. Kocz János, a megyei pártbizottság osztályvezetője az ifjúságkutatás megyei helyzetét

és lehetőségeit tárta a tanácskozó elé. Az eddigi vizsgálatok általános jellemzőiként említette, hogy meggyőzően tűz éve folyik ifjúságkutatás munká. Kialakult egy szűkebb kutatógárda is, amely rendelkezik a kutatás elméleti és módszertani ismereteivel. Munkásságuk eredményét számos publikáció dokumentálja. Sajnos, az eddigi kutatások szétforgácsolód-tak, ezért nagy szükség van a helyi koordinációra. Miután részletesen ismertette az egyes felsőfokú intézményekben folyó ez irányú munkákat, témajavaslatokat tett. Végül a megyei kutatás szervezettebbé és hatékonyabbá tétele érdekében néhány javaslatot terjesztett a tanácskozáson résztvevők elé.

A két értékes referátumot a kérdés szakemberei meg-vitálták.